

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2023
9. volební období

Z Á P I S

z 22. schůze
výboru pro evropské záležitosti
konané dne 8. února 2023

- Přítomni:** Benešik Ondřej, Fifka Petr, Major Martin, Jáč Ivan, Carbol Jiří, Zlínský Vladimír, Bělor Roman, Wenzl Lubomír, Exner Martin, Pokorná Jermanová Jaroslava, Staněk Pavel, Potůčková Lucie, Kolář Ondřej, Beitl Petr
- Omluveni:** Babišová Andrea, Berki Jan, Pošarová Marie, Bžoch Jaroslav, Helebrant Tomáš, Berkovcová Jana

Schůzi výboru zahájil předseda O. Benešik v 8.00 hodin. Připomněl, že byla svolána na základě usnesení č. 124 přijatého na 21. schůzi dne 1. února 2023. Konstatoval, že pozvánka byla všem včas rozeslána a návrh pořadu mají poslanci k dispozici /*hlasování 14-0-0, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Beitl Petr – pro, Fifka Petr – pro, Major Martin – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Carbol Jiří – pro, Potůčková Lucie – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze.*

Výbor přijal usnesení, kterým zmocňuje předsedu výboru ke stanovení termínu příští schůze, k jejímu svolání a k přípravě jejího pořadu /*usn. č. 139, hlasování 14-0-0, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Beitl Petr – pro, Fifka Petr – pro, Major Martin – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Carbol Jiří – pro, Exner Martin – pro, Potůčková Lucie – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze.*

Návrh pořadu schůze:

1. Shrnutí průběhu předsednictví České republiky v Radě Evropské unie
2. Informace o pozicích, které bude Česká republika zastávat na mimořádném zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 9. – 10. února 2023 v Bruselu
3. Sdělení předsedy
4. Různé

- 1. Shrnutí průběhu předsednictví České republiky v Radě Evropské unie**
 - 2. Informace o pozicích, které bude Česká republika zastávat na mimořádném zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 9. – 10. února 2023 v Bruselu**
-

Př. O. Benešik přivítal předsedu vlády, který přišel členy výboru informovat o výsledcích českého předsednictví v Radě EU a také o pozicích vlády k jednání Evropské rady, která zasedne ve dnech 9. a 10. února 2023.

Hodnocení českého předsednictví v druhé polovině roku 2022:

- podařilo se zlepšit obraz a respekt České republiky u partnerů
- předsednictví proběhlo v extrémně obtížné době nástupu ruské agrese, kdy prudce vyletěly ceny elektrické energie a plynu, ČR zvládla situaci řešit
- mottem českého předsednictví bylo „Evropa jako úkol“
- předseda vlády poděkoval za podporu členům VEZ napříč politickým spektrem

České předsednictví si stanovilo 5 priorit:

- 1. zvládnutí všech přímých souvislostí spojených s ukrajinskou krizí, s tím souvisí:**
 - pomoc uprchlíkům
 - stanovení sankcí proti Rusku a Bělorusku
 - preventivní pomoc přímo na Ukrajině (schváleno 18 mld. EUR pomoci na letošní rok)

2. energetická bezpečnost

- uklidnily se trhy
- ceny energií klesly na úroveň před vypuknutím války na Ukrajině
- členské státy se dohodly na společném nákupu plynu
- došlo k zastropování cen
- byla urychlena výstavba obnovitelných zdrojů
- plyn je nakupován také ve zkapalněné podobě
- předpokladem expertů je, že ceny energií by již neměly růst

3. bezpečnost

- byl zabezpečen kybernetický prostor
- dodavatelské řetězce i technologie musí být odolné
- Evropa nesmí být ve strategických oblastech, jako jsou energie a výroba čipů závislá na nespolehlivých dodavatelích

4. posilování odolnosti demokratických institucí

- podařilo se dosáhnout kompromisu členských států v oblasti financování Maďarska, peníze z EU jsou vázány na dodržování demokratických principů

5. rozšiřování EU

- cílem je jednat s okolními státy EU, aby nedošlo k destabilizaci těchto regionů
- byla zahájena přístupová jednání s Albánií a Severní Makedonií
- kandidátský status byl přidělen Bosně a Hercegovině
- Kosovo podalo přihlášku do EU
- Chorvatsko bylo přijato do Schengenského prostoru
- letos vstoupí do Schengenského prostoru Rumunsko a Bulharsko
- v Praze se v říjnu 2022 uskutečnilo historicky první jednání širšího formátu evropských zemí, tzv. Evropské politické společenství

Pozice vlády k jednání Evropské rady

Nadcházející mimořádné zasedání ER proběhne 9. a 10. února 2023 v Bruselu.

Budou projednávána tato 3 témata:

I) Ukrajina/Rusko

- členské státy i nadále podporují Ukrajinu
- EU vede intenzivní dialog s představiteli Ukrajiny, pomáhá jí v posilování v oblasti práva a přibližování se k EU

II) hospodářské záležitosti

- hospodářská situace v EU je složitá, a to vlivem dopadů kovidové pandemie, ruské agrese a amerického zákona ke snížení inflace
- nově přijatá opatření nesmí narušit rovné podmínky vnitřního trhu členských států
- EK vydala sdělení o průmyslovém plánu zelené dohody pro věk čistých technologií, o kterém se v následujících měsících povede debata
- ČR chce zachovat principy stávajících nástrojů podpory ekonomik členských států, aby nedošlo k soutěži v získávání dotací
- EK připraví návrh Zeleného fondu suverenity na podporu některých klíčových odvětví, na která bude mít dopad americký protiinflační zákon, ČR je proti zavádění nových nástrojů, diskuse na toto téma je naplánována na březnové zasedání ER

III) migrace

- cílem je významně snížit nelegální migraci, zaměřit se tedy na ochranu vnějších hranic EU
- důležité je sladit vízovou politiku sousedních zemí s EU, za českého předsednictví došlo k posunu se zeměmi západního Balkánu, aby Srbsko zavedlo víza pro východní sousedy, kteří se přes jeho území snadno dostávali do EU

Př. O. Benešík vítá pozici vlády k zavádění nových finančních nástrojů. Zajímala jej aktuální situace ČR ohledně čerpání financí z Národního plánu obnovy.

Tento týden navštívil Severní Makedonii, kde je situace velmi nestabilní, jsou zde obavy, že se obyvatelstvo přikloní k jiným velkým státům, nikoli k EU. Zatím zde nemohou probíhat přístupová jednání.

Zeptal se, které členské státy znovu otevírají otázku přerozdělování migrantů a jak moc to myslí vážně.

Premiér P. Fiala odpověděl, že přerozdělování migrantů navrhuji jižní státy, v současné době pro to ale nemají podporu. Jejich argumenty ztratily na síle, když ČR a Polsko dokázaly přijmou takové množství uprchlíků z Ukrajiny.

Je třeba hledat účinnější nástroje na ochranu vnější hranice k dosažení situace, kdy uprchlíci nebudou mít EU jako cílovou destinaci. Např. úpravou vízové politiky sousedních zemí, jako např. Srbska, které mělo zavedený bezvízový styk a přes něj mohli uprchlíci proudit do EU. Se Srbskem se již podařilo uzavřít dohody.

Konstatoval, že nejvíce migrantů žije v Turecku. Rada členských států je také závislá na pracovní síle ze zahraničí.

Mpř. L. Potůčkovou zajímalo, která témata chce nyní ČR prosazovat za švédského předsednictví, když v předchozí době jako předsednická země v roli moderátora měla při prosazování svých zájmů svázané ruce.

Premiér P. Fiala vysvětlil, že ČR využívala další členské státy k prosazování svých zájmů, např. v balíčku Fit for 55. Důležité pro ČR je nepřipustit rozvolnění podmínek tak, aby došlo k dotační soutěži mezi evropskými státy (zejména s Německem a Nizozemím). Některé státy naopak nechtějí větší zadlužení EU.

Podle posl. J. Berkiho by měla ČR více informovat své občany o úspěšnosti českého předsednictví. Zastává zelenou tranzici. Ale například Čína si se znečišťováním životního prostředí nedělá žádné starosti.

Premiér P. Fiala uvedl, že zahraničně-evropské politice nebyla dříve věnována pozornost, to se však změnilo válkou na Ukrajině.

V souvislosti s českým předsednictvím si občané ČR nejvíce všimli příjezdu všech evropských státníků v rámci Evropského politického společenství. Akce související s českým předsednictvím se připravují.

Evropská politika ovlivňuje Českou republiku více, než si myslíme. Nyní se připravuje norma EURO 7 pro automobily, kterou ČR odmítá a nechtějí ji ani automobilky dalších států.

V souvislosti s Čínou premiér uvedl, že ČR nemá s Čínou velkou obchodní bilanci jako jiné členské státy. USA označily Čínu za hrozbu v mnoha oblastech. EU nemůže být závislá na Číně v důležitých dodávkách, jako jsou čipy, léky a komponenty.

Mpř. P. Fifku zajímalo, jakou má ČR strategii, aby své úspěšné předsednictví v EU zužitkovala. Nyní bude ČR předsedat V4.

Premiér P. Fiala předpokládá, že ČR bude nyní vytvářet více typů strategických spojení. Např. koalice stejně smýšlejících zemí v souvislosti s jadernou energetikou jako je Francie

a skandinávské země. Jednou z důležitých platforem je V4, která dokáže sdružit zájmy středoevropského regionu. V poslední době je ale za předsednictví Slovenska její život oslaben. Za předsednictví ČR by mohlo dojít k oživení vztahů, ale bude to obtížné kvůli postoji Maďarska. Je zde spousta rozporů, státy mají rozdílné zájmy. ČR se bude snažit formát V4 udržet. Prospěšný je také tzv. Slavkovský formát vzniklý v roce 2015 jako regionální mezivládní spolupráce mezi Českem, Slovenskem a Rakouskem.

Př. O. Benešík poděkoval premiéru P. Fialovi za informace.

Navrhnul usnesení, ve kterém výbor pro evropské záležitosti bere na vědomí shrnutí průběhu předsednictví České republiky v Radě Evropské unie a informaci o pozicích, které bude Česká republika zastávat na zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 9. – 10. února 2023 v Bruselu /*usn. č. 140, hlasování 13-0-0, Jáč Ivan – pro, Benešík Ondřej – pro, Beitl Petr – pro, Fijka Petr – pro, Major Martin – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Carbol Jiří – pro, Potůčková Lucie – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.*

3. Různé

Mpř. V. Zlínský pozval členy výboru na schůzi podvýboru pro evropské fondy, přeshraniční spolupráci a zelenou transformaci, která se koná 22. února ve 14.30 hodin. Proběhne zde také volba místopředsedy podvýboru, dal proto na zvážení jeho členům na tuto funkci kandidovat.

Schůze skončila v 9.00 hodin.

/zapsala Eva Hadravová/

Pavel Staněk v. r.
ověřovatel výboru

Ondřej Benešík v. r.
předseda výboru